

LÄNSRÄTTEN I
STOCKHOLMS LÄN

DOM
2009-02-17
Meddelad i
Stockholm

Mål nr
1653-09
Rotel 221

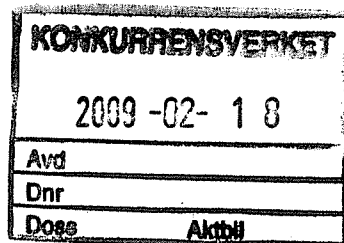
SÖKANDE

Utbildningscenter för kollektivtrafik i Sverige AB, 556262-9179

Ombud: Advokaterna Jörgen Rexö och Martin Levinsohn
Setterwalls Advokatbyrå i Malmö AB
Box 4501
203 20 Malmö

MOTPART

Arbetsförmedlingen
Juridiska enheten
113 99 Stockholm

SAKEN

Överprövning enligt lagen (2007:1091) om offentlig upphandling – LOU

DOMSLUT

Länsrätten avslår Utbildningscenter för kollektivtrafik i Sverige AB:s ansökan om överprövning.

Länsrättens interimistiska beslut upphör därmed att gälla.

Dok.Id 402383

Postadress	Besöksadress	Telefon	Telefax	Expeditionstid
115 76 Stockholm	Tegeluddsvägen 1	08-561 680 00	08-561 680 01	måndag – fredag
		E-post: lansrattenistockholm@dom.se		09:00-15:00

BAKGRUND

Arbetsförmedlingen har genomfört en förenklad upphandling avseende arbetsmarknadsutbildning till yrkesförare av lastbil. Av tilldelningsbeslut daterat den 20 januari 2008 framgår att Arbetsförmedlingen har beslutat att anta anbud från andra anbudsgivare än Utbildningscenter för kollektivtrafik i Sverige AB.

Utbildningscenter för kollektivtrafik i Sverige AB (bolaget) har ansökt om överprövning och yrkat att länsrätten beslutar interimistiskt att upphandlingen inte får avslutas innan rätten förordnar annat i målet.

YRKANDEN M.M.

Bolaget yrkar i första hand att upphandlingen får avslutas först sedan rättelse skett på så vis att bolagets anbud avseende samtliga offererade områden utvärderats. I andra hand yrkar bolaget att upphandlingen skall göras om. Som grund för sin ansökan anför bolaget i huvudsak följande. Upphandlingen har skett i strid mot de grundläggande principerna i 1 kap. 9 § LOU genom att bolagets anbud felaktigt har diskvalificerats vid anbudsprövningen. Detta har medfört att bolaget har lidit eller kan komma att lida skada. Av tilldelningsprotokollet framgår att bolagets anbud förkastats i dess helhet med motiveringen att anbudet inte uppfyllt skall-kravet att beskriva ett likartat referensuppdrag. Vidare framgår att bolagets anbud avseende tre områden (område Nyköping, Eskilstuna samt Värnamo, Jönköping & Nässjö) lämnats utan avseende med motiveringen att bolaget offererat utbildningsorter utanför respektive område.

I tilldelningbeslutet anges att anledningen till att bolagets anbud förkastats är att "Referensuppdraget avser utbildning av *bussförare* och kan därmed inte anses ha likartad inriktning som det aktuella." Bolaget delar inte Arbetsförmedlingens uppfattning att utbildning av bussförare inte skall anses vara likartad utbildning av lastbilsförare. Redan vid en språklig tolkning av

förfrågningsunderlagets krav ”likartad inriktning” framgår det tydligt att referensuppdraget kan avse annan utbildning än sådan som är av exakt samma inriktning som det aktuella utbildningsuppdraget. Vägverket har såsom ansvarig myndighet för bl.a. trafikutbildning och körkortsfrågor utfärdat kursplaner för utbildning av bussförare (Vägverkets författningssamling 2007:231) respektive lastbilsförare (Vägverkets författningssamling 2007:229). Dessa båda kursplaner är avsedda att reglera hur utbildning skall bedrivas för respektive körkortsbehörighet samt att ange vilka krav som uppställs för att kunna få körkort med aktuell behörighet. I praktiken är de båda kursplanerna identiska och de skillnader som finns består uteslutande i att bussförare utöver de krav på färdigheter som ställs på lastbilsförare även måste kunna uppvisa ett passagerarvänligt körsätt och i övrigt kunna anpassa sin körning för att tillgodose passagerarna säkerhet och bekvämlighet. Med anledning av den stora likheten i krav som ställs för körkort med behörighet för lastbil respektive buss bedrivs den praktiska körkortsundervisningen på ett i realiteten identiskt sätt och med samma pedagogik och utbildningsinsatser. Även teoriundervisningen bedrivs på samma sätt för utbildning av lastbils- som av bussförare. Det kan även nämnas att samma litteratur används vid de olika utbildningarna. För de trafiklärare som utbildar bussförare ställs samma krav som för trafiklärare för lastbilsförare. Dessa trafiklärare går under benämningen ”tung trafiklärare”.

För det fall kravet på ”likartad inriktning” skall tolkas så pass snävt som Arbetsförmedlingen har gjort görs följande gällande. För all upphandling gäller att förfrågningsunderlaget skall vara klart och tydligt så att samtliga anbudsgivare kan förutse på vilket sätt ett visst krav skall tolkas och bedömas. Dessa krav ingår som en del i den s.k. transparensprincipen. Kravet ”likartad inriktning” kan tolkas på fler än ett sätt och det är inte möjligt att på förhand förutse att kravet skall tolkas som att bussförarutbildning inte skall omfattas av kravet. I den mån Arbetsförmedlingen hade önskat att endast utbildning av lastbilsförare skulle få lämnas som referensuppdrag hade ordet likartad kunna ersättas med t.ex. samma. Då så inte gjorts, och

med hänsyn till övriga omständigheter, brister förfrågningsunderlaget i förutsebarhet.

Härutöver bör anmärkas att det krav som ställs i punkt 3.3 i förfrågningsunderlaget utgör ett s.k. skall-krav. Skall-krav kan medföra långtgående konsekvenser för anbudsgivarna i form av uteslutning och skall därför vara klart och entydigt utformade samt möjliggöra en bedömning enligt principen ”uppfyllt” respektive ”inte uppfyllt”. Genom att utforma punkt 3.3 i förfrågningsunderlaget på sätt som gjorts kommer prövningen av om kraven däri är uppfyllda eller inte att bli beroende av en skönsmässig bedömning av vad som utgör en ”likartad” utbildning. Bolaget gör gällande att kravet i punkt 3.3 i förfrågningsunderlaget inte är proportionerligt. Enligt proportionalitetsprincipen måste de krav som ställs på anbudsgivaren ha ett naturligt samband med och stå i rimlig proportion till vad som upphandlas. För det fall det finns flera alternativ bör de alternativ och krav väljas som är minst ingripande eller belastande. Med hänvisning till de likheter som föreligger mellan utbildning av buss- respektive lastbilsförare är det oproportionerligt att kräva att referensuppdrag endast skall avse utbildningsuppdrag för lastbilsförare.

I förfrågningsunderlaget punkt 2.2 anges att ”Anbud som inte uppfyller samtliga skall-krav kommer att förkastas. Skall-kraven uttrycks med ordet **skall** i fetstil. Anbudsgivaren uppmanas därför att noggrant läsa förfrågningsunderlaget.” Av punkt 3.1 i förfrågningsunderlaget framgår bl.a. att ”Utbildning är tänkt att bedrivas på en ort inom varje arbetsmarknadsområde eller grupp av arbetsmarknadsområden enligt nedanstående tabell. [...] Arbetsförmedlingen önskar att utbildningarna i de delar som inte är företagsförlagda, förläggs till orter centralt inom respektive grupp av arbetsmarknadsområden men hänsyn till allmänna kommunikationer.” Av punkt 3.5 i förfrågningsunderlaget framgår bl.a. att ”Lokalerna **skall** vara belägna inom utbildningsorten och enkelt kunna nås med allmänna kommunikationsmedel.” Ingenstans i förfrågningsunderlaget framgår vad som

avses med utbildningsort. Vid en språklig tolkning synes det uppenbart att med utbildningsort avses den ort där utbildningen de facto kommer att bedrivas. Som framgår av förfrågningsunderlaget ställs inga uttryckliga krav på att utbildningsorten skall ligga inom ett visst område, däremot uttrycks att det är tänkt att utbildningen skall bedrivas på en ort inom varje arbetsmarknadsområde samt att det är önskvärt att denna ort är centralt belägen inom området med hänsyn till allmänna kommunikationsmedel. Det bör uppmärksammas att de i punkt 3.11 i förfrågningsunderlaget angivna önskemålen inte utformats som skall-krav i enlighet med punkt 2.2 i förfrågningsunderlaget. Med anledning av att de önskemål om var utbildningen skall genomföras uttrycks i så pass vaga ordalag som "tänkt att" och "önskar att" kan det faktum att bolaget lämnat anbud med utbildningsort utanför visst område inte medföra att anbud i denna del skall lämnas utan avseende. I den mån de i punkt 3.11 i förfrågningsunderlaget ställda önskemålen och tankarna om viss ort för utbildning skall betraktas som skall-krav brister utformningen av kraven i förutsebarhet. Härvid bör särskilt noteras att kraven inte uppfyller de formkrav som Arbetsförmedlingen själv uppställt med avseende på skall-krav.

Det framgår av tilldelningsbeslutet att bolaget offererat konkurrenskraftiga priser jämfört med övriga anbudsgivare. Om bolagets anbud inte hade diskvalificerats, utan gått vidare till utvärderingen, är det sannolikt att anbudet skulle ha varit det ekonomiskt mest fördelaktiga med avseende på samtliga offererade områden. Bolaget har erfarenhet av utbildning av lastbilsförare. Exempelvis kan nämnas att bolaget har utbildat lastbilsförare på Arbetsförmedlingens uppdrag. Om det hade varit förutsebart för bolaget att Arbetsförmedlingen med "likartad inriktning" endast avsåg utbildning av lastbilsförare, så hade bolaget givetvis lämnat beskrivning av ett referensuppdrag som avsåg sådan utbildning. Det är uppenbart att bolaget har eller kan komma att lida skada som en följd av Arbetsförmedlingens brott mot LOU.

Arbetsförmedlingen bestrider bifall till ansökan om överprövning och anför bl.a. följande. Arbetsförmedlingen anser att bedömningen i den aktuella upphandlingen vilar på rättvisa grunder. Bedömningen har skett enligt i förväg deklarerat sätt. Anbudsinbjudan uppfyller därmed kravet på förutsebarhet. Anbudsutvärderingen har gjorts objektivt rättvist upphandlingen strider inte mot LOU.

När det gäller tolkningen av ordet "likartad" torde Arbetsförmedlingen ha tolkningsföreträde eftersom det är denna myndighet som uppställt kravet. Det är Arbetsförmedlingen som avgör om kvalificeringskraven är uppfyll- da. Därför finns möjligheten att ta kontakt med ansvarig upphandlare för det fall anbudsgivaren är osäker på hur en viss information i anbudsinbju- dan skall tolkas Bolaget har inte under anbudstiden vänt sig till upphand- lande myndighet för att ställa frågor kring anbudsinbjudan. Ansvarig upp- handlare har funnits tillgänglig under anbudstiden för att kunna svara på frågor från intresserade leverantörer.

Jämförelsen som bolaget gör, att buss- och lastbilsförarutbildning är så lika att de måste betraktas som likartade, kan inte anses relevant. Om man bara ser till körkortsutbildningen kan man förvisso hitta likheter. I förevarande fall handlar det dock inte bara om en ren körkortsutbildning, utan om en yrkesförarutbildning. Körkortsutbildningen är bara en del av yrkesförarut- bildningen. Arbetsförmedlingen har sedan flera år tillbaka i olika samman- hang samarbetat med Transportfackens Yrkes- och Arbetsmiljönämnd (TYA) som är ett samarbetsorgan för arbetsgivar- och arbetstagarorganisa- tioner inom transportsektorn med uppgift att bedriva utbildnings- och pro- jektverksamhet i arbetsmiljö och yrkeskunskap. TYA har utarbetat en mo- dell för yrkesförarutbildning som kallas APL (Arbetsplatslärande i trans- portbranschen). TYA samverkar med bl.a. skolor och myndigheter. Till- sammans med Transportgruppen inom Svenskt Näringsliv arbetar Arbets- förmedlingen också för att skapa goda förutsättningar för åkerinäringen att få tag i personal med rätt kompetens.

Jobbet som yrkesförare av lastbil har de senaste åren gått mot en ökad specialisering och omfattar idag cirka 13 specialkompetenser som kräver skilda kunskaper. Yrkesförarnas kompetens är avgörande för transportföretagens framgång. Miljö- och trafiksäkerhetsarbetet blir allt viktigare liksom system för godshantering, kundrelationer och kvalitetsarbete. Det räcker inte längre att man har körkort för lastbil för att man skall vara lämplig att genomföra transporter. Utöver grundkompetens behöver alla yrkesförare bygga på med olika spetskunskaper beroende på vilken typ av transporter man skall köra. Arbetsförmedlingen försöker komma bort från de korta körkortsutbildningarna och skapa längre yrkesutbildningar som efterfrågas av branschen. Sett med detta som bakgrund kan inte buss- och lastbilsförarutbildningar anses vara likartade. Det handlar om två helt olika yrken och därmed om två helt olika yrkesutbildningar.

Av förfrågningsunderlaget framgår tydligt, utan att för den skull uttryck som "skall" eller "måste" har använts, att utbildningsorterna förväntas ligga inom respektive område. Arbetsförmedlingen har således gjort rätt i att lämna bolagets anbud utan avseende för de områden där utbildningsorten inte ligger inom respektive område.

Bolaget genmäler i huvudsak följande. Det omstridda kravet på beskrivning av ett referensuppdrag med likartad inriktning i punkt 3.3 återfinns under rubriken "krav på leverantören" i förfrågningsunderlaget. Det framgår, i vart fall indirekt, att fråga är om ett krav som syftar till att säkerställa att anbudsgivarna har erforderlig teknisk och yrkesmässig kapacitet. Enligt 11 kap. 10 § LOU får upphandlande myndigheter ställa krav på anbudsgivarnas tekniska och yrkesmässiga kapacitet. Om så sker, skall kapaciteten kontrolleras i enlighet med vad som anges i 11 kap. 11 § LOU. I andra stycket anges uttömmande de sätt på vilka teknisk kapacitet får styrkas. Den uttömmande uppräkningsen anger inte att upphandlande myndighet kan

begära att anbudsgivare styrker sin tekniska kapacitet genom att beskriva ett referensuppdrag med likartad inriktning som det aktuella uppdraget.

Arbetsförmedlingens påstående om tolkningsföretråde torde inte ha stöd i vare sig lag, praxis eller doktrin. Det kan tvärtom noteras att ett sådant tolkningsföretråde i praktiken skulle innebära att upphandlande myndighet skulle kunna bortse från transparensprincipen och de krav på förutsebarhet och tydlighet som nämnda princip kräver. Bolaget önskar poängtera att det i begreppet "likartad" ligger att det inte uppställs krav på att referensuppdragen skall vara identiska med det uppdrag som upphandlas. Om Arbetsförmedlingen hade önskat att begränsa skrivningen till att endast avse lastbilsförarutbildningar, borde Arbetsförmedlingen istället ha begärt in beskrivningar av referensuppdrag med samma inriktning som det aktuella uppdraget eller, ännu hellre, av referensuppdrag avseende utbildning av lastbilsförare. Bolaget genomför och har genomfört ett stort antal yrkesutbildningar avseende lastbilsförare. Ett urval av dessa har förtecknats på s. 11 i bolagets anbud. Om bolaget hade förstått att dess anbud skulle komma att förkastas om det beskrivna referensuppdraget inte avsåg just lastbilsförare, så hade bolaget givetvis valt att lämna en beskrivning av en av sina lastbilsförarutbildningar.

Arbetsförmedlingen redogör inte för i vilka avseenden som yrkesförarutbildningen för bussförare påstås avvika från yrkesförarutbildningen för lastbilsförare. De skillnader som finns mellan att utbilda förare för var och en av de 13 specialkompetenser som finns inom lastbilsföraryrket är minst lika stora som skillnaden mellan att utbilda bussförare och att utbilda lastbilsförare för tung lastbil. Det anges inte att upphandlat uppdrag skall omfatta utbildning av samtliga 13 specialkompetenser eller att referensuppdraget skall omfatta utbildning av alla 13 specialkompetenser.

Bolagets referensutbildning innefattar i likhet med upphandlat utbildningsuppdrag körkortsutbildning, yrkesförarkompetens, testmoduler med efter-

följande individuella yrkesmoduler, arbetsplatsförlagd praktisk utbildning samt en utbildningslängd om cirka 5-6 månader.

Av andra anbudsgivares svar framgår att man inte har tolkat kravet på samma sätt som Arbetsförmedlingen. T.ex. framgår det av vissa anbud överhuvudtaget inte om referensutbildningen avsett lastbilsförare, bussförare eller andra yrkesförare, medan andra anbud hänvisar till såväl lastbils- som bussförarutbildningar. Gemensamt för flera av anbuden är att de i strid mot anvisningarna i punkt 3.3 synes redogöra för ett flertal olika referensutbildningar och delvis blandar samman beskrivningar av faktiskt utförda utbildningar med beskrivningar av den utbildning som offereras i den nu aktuella upphandlingen. Arbetsförmedlingens strikta tolkning har inte tillämpats konsekvent gentemot samtliga anbudsgivare och den framstår som särskilt oproportionerlig mot bakgrund av att Arbetsförmedlingen uppenbarligen accepterat anbud vars beskrivningar av referensutbildningar det finns skäl att kritisera baserat på kraven i punkt 3.3. Den inkonsekventa tillämpningen av punkt 3.3 i förfrågningsunderlaget strider mot principen om likabehandling.

Arbetsförmedlingen synes dela bolagets uppfattning att det önskemål om ort för genomförande av utbildningen som framställs i förfrågningsunderlaget punkt 3.11 inte utgör ett skall-krav. Arbetsförmedlingen har därför saknat grund för att lämna bolagets anbud utan avseende såvitt avser tre av de offererade områdena.

Länsrätten har den 29 januari 2009 förordnat att Arbetsförmedlingen tills vidare inte får avsluta upphandlingen.

DOMSKÄL

Tillämpliga bestämmelser

Den 1 januari 2008 trädde den nya LOU (2007:1091) i kraft. Enligt övergångsbestämmelserna skall bestämmelserna i den äldre LOU (1992:1528) tillämpas på upphandlingar som har påbörjats före ikraftträdandet. Av förfrågningsunderlaget framgår att den aktuella upphandlingen annonserats ut den 6 oktober 2008. Upphandlingen har därmed påbörjats efter ikraftträdandet och tillämplig lag är LOU (2007:1091).

Enlig 1 kap. 9 § LOU skall upphandlande myndigheter behandla leverantörer på ett likvärdigt och icke-diskriminerande sätt samt genomföra upphandlingar på ett öppet sätt. Vid upphandlingar skall vidare principerna om ömsesidigt erkännande och proportionalitet iakttas.

Av 16 kap. 1 § LOU framgår bl.a. att en leverantör som anser sig ha lidit eller kan komma att lida skada enligt 2 § får i en framställning till allmän förvaltningsdomstol ansöka om åtgärder enligt nämnda paragraf.

Av 16 kap. 2 § LOU framgår bl.a. att om den upphandlande enheten har brutit mot 1 kap. 9 § eller någon annan bestämmelse i denna lag och detta har medfört att leverantören lidit eller kan komma att lida skada, skall rätten besluta att upphandlingen skall göras om eller att den får avslutas först sedan rättelse gjorts.

Utredningen i målet

Arbetsförmedlingen har i förfrågningsunderlag daterat den 6 oktober 2008 bjudit in leverantörer att lämna anbud i enlighet med angivna förutsättningar i förfrågningsunderlaget inklusive bilagor.

Under punkten 2.2 i förfrågningsunderlaget anförs bl.a. följande. ”Anbud som inte uppfyller samtliga skall-krav kommer att förkastas. Skall-kraven uttrycks med ordet **skall** i fetstil. Anbudsgivaren uppmanas därför att noggrant läsa förfrågningsunderlaget.”

Under punkten 3.3 ”referensuppdrag” i förfrågningsunderlaget anförs följande. ”Anbudet **skall** innehålla en **beskrivning** av **ett** referensuppdrag med likartad inriktning som det aktuella utbildningsuppdraget, som utförs

av anbudsgivaren, alternativt företagets företrädare eller huvudlärare/kursansvarig (se avsnitt 3.4) samt namn på uppdragsgivaren, kontaktperson och telefonnummer. Observera ordet *beskrivning*. Det räcker således inte med att referera till eller nämna ett referensuppdrag.”

Under punkten 3.5 ”utbildningslokaler” i förfrågningsunderlaget anförs bl.a. följande. ”Lokalerna **skall** vara belägna inom utbildningsorten och enkelt kunna nås med allmänna kommunikationsmedel.”

Under punkten 3.6 ”bakgrund” i förfrågningsunderlaget framgår bl.a. följande. ”Under flera år har efterfrågan på yrkesförare ökat samtidigt som det har varit svårt att få tag i kompetenta yrkesförare. Yrkesförarjobbet har de senaste åren gått mot ökad specialisering och omfattar idag c:a 13 kompetenser som kräver skilda kunskaper. Yrkesförarnas kompetens är avgörande för transportföretagens framgång. Miljö- och trafiksäkerhetsarbetet blir allt viktigare liksom system för godshantering, kundrelationer och kvalitetsarbete. Det räcker inte längre att man har körkort för lastbil för att man ska vara lämplig för att genomföra transporter. Utöver grundkompetens behöver alla yrkesförare bygga på med olika spetskunskaper beroende på vilken typ av transporter man ska köra.”

Under punkten 3.7 ”utbildningens mål” i förfrågningsunderlaget anförs följande. ”För att tillgodose de behov som finns, avser Arbetsförmedlingen att upphandla en **yrkesförarutbildning** med inriktning tung lastbil och tung lastbil med släp bestående av två delar som förutsätts bedrivas i ett nära samarbete med branschen.”

Under punkten 3.11 ”upptagningsområde och volymer” i förfrågningsunderlaget anförs bl.a. följande. ”Utbildning är tänkt att bedrivas på en ort inom varje arbetsmarknadsområde eller grupp av arbetsmarknadsområde enligt nedanstående tabell.” Vidare anförs att ”Arbetsförmedlingen önskar att utbildningarna, i de delar som inte är företagsförlagda, förläggs till orter

centralt inom respektive grupp av arbetsmarknadsområden med hänsyn till allmänna kommunikationer. Eftersom utbildning ska bedrivas enligt TYA:s koncept, med av TYA utbildade handledare är det önskvärt att utbildningsorterna överensstämmer med orter där det finns tillgång till TYA-handledare.”

Länsrättens bedömning

De grundläggande principer som skall efterlevas vid all offentlig upphandling är principerna om icke-diskriminering, likabehandling, transparens (öppenhet och förutsebarhet), proportionalitet och ömsesidigt erkännande. Prövningen i länsrätten utgör en kontroll av om det på grundval av vad sökanden har framfört i målet finns anledning att vidta sådana åtgärder som anges i 16 kap. 2 § LOU. För att ett ingripande skall bli aktuellt krävs också att sökanden kan visa att han lidit skada eller kan komma att lida skada på grund av att den upphandlande enheten brutit mot LOU.

Regeringsrätten har i RÅ 2002 ref. 50 uttalat att de skiftande förhållandena som förekommer i det ekonomiska livet gör att även förfrågningsunderlag och utvärderingsmodeller som inte är optimalt utformade får godtas under förutsättning att de principer som bär upp LOU och gemenskapsrätten inte träds för när.

Bolaget har gjort gällande att deras anbud felaktigt har förkastats då det uppfyller samtliga skall-krav i förfrågningsunderlaget. Vidare gör bolaget gällande att upphandlingen skett i strid med transparensprincipen, likabehandlingsprincipen och proportionalitetsprincipen.

Referensuppdrag

Frågan är om bolaget har uppfyllt skall-kravet i förfrågningsunderlaget punkten 3.3, dvs. att anbudet skall innehålla en beskrivning av ett referensuppdrag med likartad inriktning som det aktuella utbildningsuppdraget.

Bolagets anbud har förkastats med motiveringen att referensuppdraget avser utbildning av bussförare och att det därmed inte anses ha likartad inriktning som det aktuella utbildningsuppdraget. Bolaget har anfört att yrkesutbildning till bussförare respektive lastbilsförare har stora likheter och att referensuppdrag med likartad inriktning därför måste anses innefatta även bussförarutbildning.

Föremålet för upphandlingen är yrkesutbildning för lastbilsförare. Det framgår vidare av förfrågningsunderlaget att syftet med utbildningen är att lastbilsförare skall ges en utökad kompetens och att utbildningen är tänkt att ske i nära samarbete med branschen. Det framstår därmed som rimligt att det i förfrågningsunderlaget uppställda kravet på att ange referensutbildning avser utbildning för lastbilsförare. Det föreligger förvisso vissa likheter mellan de båda yrkesutbildningarna men det är trots allt fråga om utbildningar till två olika yrken. Länsrätten finner således inte att angivandet av bussförarutbildning uppfyller kravet på ett referensuppdrag med likartad inriktning. Av samma skäl finner länsrätten att det aktuella skallkravet i förfrågningsunderlaget får anses uppfylla kraven på förutsebarhet och öppenhet (transparensprincipen).

Bolaget gör gällande att det med hänvisning till de likheter som föreligger mellan utbildning av buss- respektive lastbilsförare är oproportionerligt att kräva att referensuppdraget endast skall avse lastbilsförare. Länsrätten bedömer emellertid att kravet att referensuppdraget skall avse lastbilsförare har ett naturligt samband med upphandlingen och att det får anses vara både lämpligt och effektivt för att uppnå upphandlingens syfte. Det aktuella skallkravet kan således inte anses strida mot proportionalitetsprincipen.

Bolaget anför slutligen att den strikta tolkningen vad avser referensuppdrag inte har tillämpats konsekvent gentemot samtliga anbudsgivare och att upphandlingen därför har skett i strid mot principen om likabehandling. Vid det fall en upphandlande enhet valt att formulera ett krav såsom ett

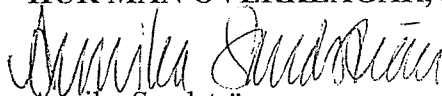
skall-krav, kan enheten vid utvärderingen inte bortse från det uppställda kravet utan att bryta mot likabehandlingsprincipen. Att anta ett anbud som inte uppfyller samtliga skall-krav är således inte förenligt med bestämmelserna i LOU eller de gemenskapsrättsliga principerna. Länsrätten finner emellertid inte visat att någon särbehandling har skett på det sätt som bolaget gör gällande. Sålunda framgår det av tilldelningsmeddelandet att anbud nr 2 har diskvalificerats på grund av att det angett utbildning av maskinförare som referensuppdrag. Vidare har anbud nr 3 diskvalificerats med motiveringen att det endast nämnt och inte, såsom föreskrivits i förfrågningsunderlaget, beskrivit ett referensuppdrag.

Genom att inte beskriva ett referensuppdrag på det sätt som föreskrivits i punkten 3.3 i förfrågningsunderlaget har bolaget inte avgett ett anbud som uppfyller alla skall-krav. Bolaget har med hänsyn härtill inte varit kvalificerat att få sitt anbud prövat utan anbudet har rätteligen förkastats av Arbetsförmedlingen.

Huruvida Arbetsförmedlingen i övrigt brutit mot någon bestämmelse i LOU saknar därmed betydelse eftersom det inte kan anses ha medfört att bolaget har lidit eller kan komma att lida skada.

Bolagets ansökan om överprövning skall alltså avslås.

HUR MAN ÖVERKLAGAR, se bilaga (Dv 3109/1a)

Annika Sandström

chefsrådman

Föredragande har varit länsrättsnotarie Åsa Gustafsson.

HUR MAN ÖVERKLAGAR - PRÖVNINGSTILLSTÅND

Den som vill överklaga länsrättens beslut skall skriva till Kammarrätten i Stockholm.

Skrivelsen skall dock skickas eller lämnas till länsrätten.

Överklagandet skall ha kommit in till länsrätten inom tre veckor från den dag då klaganden fick del av beslutet. Tiden för överklagandet för offentligpart räknas emellertid från den dag beslutet meddelades.

Om sista dagen för överklagandet infaller på lördag, söndag eller helgdag, midsommarafton, julafton eller nyårsafton räcker det att skrivelsen kommer in nästa vardag.

För att ett överklagande skall kunna tas upp i kammarrätten fordras att prövningstillstånd meddelas. Kammarrätten lämnar prövningstillstånd om det är av vikt för ledning av rättstillämpningen att överklagandet prövas, anledning förekommer till ändring i det slut vartill länsrätten kommit eller det annars finns synnerliga skäl att pröva överklagandet.

Om prövningstillstånd inte meddelas står länsrättens beslut fast. Det är därför viktigt att det klart och tydligt framgår av överklagandet till kammarrätten varför man anser att prövningstillstånd bör meddelas.

Skrivelsen med överklagande skall innehålla

1. den klagandes namn, personnummer, yrke, postadress och telefonnummer. Dessutom skall adress och telefonnummer till arbetsplatsen och eventuell annan plats där klaganden kan nås för delgivning lämnas om dessa uppgifter inte tidigare uppgetts i målet. Om någon person- eller adressuppgift ändras är det viktigt att anmälan snarast görs till kammarrätten,
2. det beslut som överklagas med uppgift om länsrättens namn, målnummer samt dagen för beslutet,
3. de skäl som klaganden anger till stöd för begäran om prövningstillstånd,
4. den ändring av länsrättens beslut som klaganden vill få till stånd,
5. de bevis som klaganden vill åberopa och vad han/hon vill styrka med varje särskilt bevis.

Skrivelsen skall vara undertecknad av klaganden eller hans ombud. Adressen till länsrätten framgår av beslutet. Om klaganden anlitar ombud skall denne sända in fullmakt i original samt uppge sitt namn, adress och telefonnummer.